

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2019/98

Karar Sayısı:2019/78

Karar Tarihi:16/10/2019

R.G. Tarih – Sayı:Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Antalya 5. Asliye Hukuk Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 21/2/2019 tarihli ve 7166 sayılı Kanun'un;

A. 11. maddesiyle 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun 112. maddesine eklenen altıncı fıkranın,

B. 12. maddesiyle 4857 sayılı Kanun'a eklenen geçici 9. maddenin,

Anayasa'nın 2., 10. ve 36. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine karar verilmesi talebidir.

OLAY: Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamında alt işveren tarafından çalıştırılan işçiye kamu kurumunca yapılan kıdem tazminatı ödemesi nedeniyle alt işverene karşı açılan rücu davasında itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptalleri için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKÜMLERİ

Kanun'un;

1. 11. maddesiyle 4857 sayılı Kanun'un 112. maddesine eklenen itiraz konusu altıncı fıkra şöyledir:

“(Ek fıkra: 21/2/2019-7166/11 md.) 4734 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilere, 11/9/2014 tarihinden sonra imzalanan ihale sözleşmeleri kapsamında, kamu kurum ve kuruluşlarına ait işyerlerinde 11/9/2014 tarihinden sonra geçen süreye ilişkin olarak kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan kıdem tazminatı ödemeleri için sözleşmesinde kıdem tazminatı ödemesinden ötürü alt işverene rücu edileceğine dair açık bir hükme yer verilmemişse alt işverenlere rücu edilmez.”

2. 12. maddesiyle 4857 sayılı Kanun'a eklenen itiraz konusu geçici 9. madde şöyledir:

“Geçici Madde 9- (Ek:21/2/2019-7166/12 md.)

Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla kamu kurum veya kuruluşları tarafından alt işverene rücu edilmek üzere yürütülen davalarda, 112 nci maddenin altıncı fıkrası kapsamında rücu edilmeyecek kısmı için ihtilafın esası hakkında karar verilmesine yer olmadığına hükmedilir, yargılama gideri ve vekâlet ücreti taraflar üzerinde bırakılır. İcra takiplerinde rücu edilmeyecek kısma ilişkin olarak harç alınmaksızın düşme kararı verilir, takip giderleri ile vekâlet ücreti taraflar üzerinde bırakılır. Ancak, bu kapsamda alt işverene rücu edilerek takip ve tahsil edilmiş olan tutarlar, alt işverenler lehine hiçbir şekilde alacak hakkı doğurmaz ve tahsil edilmiş tutarlar iade edilmez.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında başvuru kararı ve ekleri, Raportör Yakup MACİT tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu, itiraz konusu kanun hükümleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. Anayasa'nın 152. ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre bir davaya bakmakta olan mahkeme, o dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu hükümlerin iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak anılan maddeler uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması, iptali talep edilen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak kural ise bakılmakta olan davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikteki kurallardır.

3. İtiraz yoluna başvuran Mahkeme, 4857 sayılı Kanun'un 112. maddesinin altıncı fıkrası ile aynı Kanun'un geçici 9. maddesinin iptallerini talep etmiştir.

4. Bakılmakta olan dava, kıdem tazminatıyla ilgili olarak açılan rücu alacak davasıdır. Dolayısıyla Kanun'un itiraz konusu geçici 9. maddesinin *"İcra takiplerinde rücu edilmeyecek kısma ilişkin olarak harç alınmaksızın düşme kararı verilir, takip giderleri ile vekâlet ücreti taraflar üzerinde bırakılır. Ancak, bu kapsamda alt işverene rücu edilerek takip ve tahsil edilmiş olan tutarlar, alt işverenler lehine hiçbir şekilde alacak hakkı doğurmaz ve tahsil edilmiş tutarlar iade edilmez."* şeklindeki ikinci ve üçüncü cümlelerinde yer alan, icra takipleri ve bu kapsamda tahsil edilen tutarlara yönelik hükümlerin bakılmakta olan davaya konu uyuşmazlıkta uygulanma imkânı bulunmamaktadır.

5. Öte yandan 7166 sayılı Kanun'un 11. maddesiyle 4857 sayılı Kanun'un 112. maddesine eklenen altıncı fıkra ile aynı Kanun'un 12. maddesiyle 4857 sayılı Kanun'a eklenen geçici 9. maddenin birinci cümlesi, Anayasa Mahkemesi'nin 19/9/2019 tarihli ve E.2019/42, K.2019/73 sayılı kararıyla iptal edilmiş; söz konusu karar 15/10/2019 tarihli ve 30919 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Bu kapsamda itiraz konusu anılan fıkra ve cümleye yönelik iptal talebinin konusunun kalmadığı anlaşılmıştır.

6. Açıklanan nedenlerle 7166 sayılı Kanun'un 11. maddesiyle 4857 sayılı Kanun'un 112. maddesine eklenen altıncı fıkra ile aynı Kanun'un 12. maddesiyle 4857 sayılı Kanun'a eklenen geçici 9. maddenin birinci cümlesi iptal edildiğinden anılan fıkra ve cümleye yönelik itiraz başvurusu hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesi, geçici 9. maddenin ikinci ve üçüncü cümlelerine ilişkin başvurunun ise Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

III. HÜKÜM

21/2/2019 tarihli ve 7166 sayılı Kanun'un;

A. 11. maddesiyle 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun 112. maddesine eklenen altıncı fıkra 19/9/2019 tarihli ve E.2019/42, K.2019/73 sayılı kararla iptal edildiğinden konusu kalmayan bu fıkraya ilişkin iptal talebi hakkında **KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,**

B. 12. maddesiyle 4857 sayılı Kanun'a eklenen geçici 9. maddenin;

1. Birinci cümlesi 19/9/2019 tarihli ve E.2019/42, K.2019/73 sayılı kararla iptal edildiğinden konusu kalmayan bu cümleye ilişkin iptal talebi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

2. İkinci ve üçüncü cümlelerinin itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından bu cümlelere ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE,

16/10/2019 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Engin YILDIRIM

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Burhan ÜSTÜN

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ